

"Nederland in 1949 een heel stuk opgeschoten" in Het Vrije Volk (31 maart 1950)

Source: Het Vrije Volk. 31.03.1950. [s.l.]. "Nederland in 1949 een heel stuk opgeschoten".

Copyright: (c) Het Vrije Volk

URL: http://www.cvce.eu/obj/nederland_in_1949_een_heel_stuk_opgeschoten_in_het_vrije_volk_31_maart_1950-nl-a7081f05-126b-4dd4-b0d9-1a7af7d1323e.html

Last updated: 03/07/2015

Regering rapporteert over Marshall-hulp

Nederland in 1949 een heel stuk opgeschoten

Van de 1ste april 1948 af, dag dat het plan-Marshall in werking trad, tot eind 1949, heeft Nederland in totaal \$ 687,5 miljoen aan economische hulp uit Amerika ontvangen. Tachtig procent van deze som werd ons door de Verenigde Staten verstrekt in de vorm van schenkingen en 20 procent als lening.

Van welke betekenis deze dollar-hulp voor ons land was, blijkt duidelijk uit het zojuist verschenen zesde verslag van de Nederlandse regering over de werking van het Europese herstelprogramma.

In een boekje van nog geen honderd bladzijden geeft dit rapport een groot aantal tabellen, cijfers en grafieken over de Nederlandse volkshuishouding. De ontwikkeling in 1949 is uitermate gunstig geweest.

Stelt men bijv. de omvang van de industriële productie in 1938 op 100, dan blijkt dat het indexcijfer in 1947 op 95 stond, in 1948 tot 113 en in 1949 tot 125 steeg.

Van de totale waarde der invoeren is in 1949 bijna 72 procent door export gedekt. In de beide voorafgaande jaren bedroeg dit dekkingspercentage slechts 54 procent en 44 procent.

De omvang van de uitvoer was in 1949 gemiddeld 50 procent groter dan in 1948, terwijl het volume van de invoer een stijging van slechts 12 procent toonde. Het waren vooral onze boeren, die in de laatste maanden van het vorige jaar zorgden voor een krachtige verbetering in de Nederlandse betalingsbalans. In het gehele jaar 1949 beliep de export van landbouwproducten een som van 1485 miljoen gulden; dat was ruim een half miljard meer dan in 1948. De export van de industrie steeg van 1721 miljoen in 1948 tot 2305 miljoen in 1949.

In het binnenland zijn het in het bijzonder de woningbouwcijfers, die opvallend stijgen:

Jaar	Besteed bedrag	Aantal woningen
1947	195 miljoen	9.243
1948	433 miljoen	36.391
1949	524 miljoen	42.714

De bedragen, besteed aan bedrijfsgebouwen, waren met een totaal van 223 miljoen slechts enkele miljoenen hoger dan in 1948.

In het verbruikspeil van de bevolking traden merkwaardige verschuivingen op. In alle maanden van het jaar 1949 zijn de consumptieve uitgaven lager geweest dan ze in 1948 waren. Bij uitschakeling van de prijsverschillen blijkt, dat het consumptiepeil in December 1949 ongeveer 11 procent boven het gemiddelde van 1947 lag, terwijl het zich in December 1948 nog 14 procent daarboven bevond.

Met uitzondering van de omzetten in tabaksfabrikaten, die in 1949 zeer aanzienlijk boven die van 1948 lagen, zijn de omzetten in voedingsmiddelen met een luxe-karakter lager geworden. In de textielgoederen waren de omzetten, vooral in het laatste kwartaal, maar ook in de rest van 1949, een stuk hoger dan in 1948.

De totale geldcirculatie bedroeg op 31 December 7552 miljoen gulden, of wel 3 procent meer dan eind 1948. "Dit is niet verontrustend", zegt het rapport. Wij moeten ons — helaas — tot enkele grepen uit de rijkdom van cijfers en gegevens van het rapport beperken. Ziet men echter de ongetwijfeld gunstige ontwikkeling dan rijst de vraag: zal deze zich voortzetten? Het rapport geeft hierop geen antwoord, doch in een mondelinge toelichting bleek men aan de zijde der regering in dit opzicht niet optimistisch te zijn.

Ongunstige wending

De verhouding tussen import en export heeft zich in de eerste maanden van 1950 in ongunstige zin

ontplooid. En dat is niet alleen het gevolg van seizoenoorzaken, doch ook van het feit, dat Nederland relatief lage invoerrechten heeft ten opzichte van de veel hogere invoerrechten in andere Europese landen.

De opheffing van een groot aantal contingenteringsmaatregelen in de landen van het Europese herstelprogramma werkt dan ook thans voor Nederland ongunstig. De buitenlandse goederen stromen nl. gemakkelijker naar ons land, dan omgekeerd de Nederlandse export naar de rest van Europa gaat.

Ook de prijzen van de Nederlandse exportproducten ontwikkelen zich ongunstig ten opzichte van de prijzen die wij voor de invoer moeten betalen. In 1949 bijv. lagen onze export-prijzen reeds gemiddeld zes procent lager dan in 1948, terwijl de invoerprijzen met slechts vier procent daalden.

Ten slotte het dollartekort. Een oplossing hiervoor weet nog niemand. Wel is de export naar de verenigde Staten gestegen, doch er is hoegenaamd geen kans, dat deze zo ver omhoog zal gaan, dat we daarmee de invoer uit het dollargebied kunnen betalen. Men hoopt echter, dat de verwachte Marshall-hulp voorlopig voldoende zal, zijn om het dollartekort te overbruggen. Hoe het daarna zal gaan... een vraag zonder antwoord. Dat is de sombere noot, die aan het overigens zo gunstige verslag werd toegevoegd.